

UYUM DAİRE BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.
SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASI
VE TERÖRÜN FİNANSMANININ
ÖNLENMESİ UYUM POLİTİKASI
YÖNERGESİ

İÇİNDEKİLER

A. GİRİŞ.....	2
B. TANIMLAR.....	3
C. KISALTMALAR	4
D. AMAÇ VE KAPSAM	4
E. GÖREV VE SORUMLULUKLAR	5
F. HUKUKİ ÇERÇEVE.....	5
G. UYUM PROGRAMI.....	5
H. RİSK YÖNETİMİ.....	6
I. MÜŞTERİNİN TANINMASI	7
J. İZLEME VE KONTROL	8
K. ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMİ.....	9
L. İÇ DENETİM.....	9
M. EĞİTİM	10
N. DEVAMLILIK BİLGİ VERME.....	11
O. BİLGİ VE BELGE VERME.....	11
P. MUHAFAZA VE İBRAZ YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	11
R. FİNANSAL YAPTIRIMLAR	11
S. UYUM SÜRECİ VE SORUMLULUKLAR.....	12
T. YÜRÜRLÜK	12

A. GİRİŞ

Türkiye Halk Bankası A.Ş. suç gelirlerinin aklanmasının, terörün/kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının, rüşvet ve yolsuzluğun önlenmesi ile yaptırım programlarına ilişkin, ulusal ve uluslararası alandaki yasalara ve diğer yasal düzenlemelere tam uyumu, konunun toplumsal hayatta yarattığı tahribatı da göz önünde bulundurarak, sosyal sorumluluk çerçevesinde ele almakta ve bu mücadeleye büyük önem vermektedir.

B. TANIMLAR

Aktarmalı Muhabir Hesap (Payable-Through Accounts): Muhabirlik ilişkisi kapsamında yabancı ülkede yerleşik bir finansal kuruluş tarafından Türkiye’de yerleşik bir finansal kuruluşta açılan ve yabancı finansal kuruluşun müşterilerine doğrudan işlem yapma imkânı tanıyan hesap türü.

Denetim Elemanı: Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi mevzuatı kapsamında denetim ve inceleme yapacak olan Vergi Müfettişleri, Başkanlıkta istihdam edilen Hazine ve Maliye Uzmanları, Gümrük ve Ticaret Müfettişleri, Bankalar Yeminli Murakıpları, Hazine Kontrolörleri, Sigorta Denetleme Uzman ve Aktüerleri, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve Sermaye Piyasası Kurulu Uzmanları ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Denetçileri ve Uzmanları.

Elektronik Transfer: Gönderen adına bir finansal kuruluştan başka bir finansal kuruluştaki alıcıya elektronik araçlar kullanılmak suretiyle belli tutardaki para ve menkul kıymetin gönderilmesi amacıyla yapılan işlem.

Finansal Kuruluş: Bankalar, Bankalar dışında banka kartı veya kredi kartı düzenleme yetkisine haiz kuruluşlar, kambiyo mevzuatında belirtilen yetkili müesseseler, finansman ve faktoring şirketleri, sermaye piyasası aracı kurumları ve portföy yönetim şirketleri, ödeme kuruluşları ile elektronik para kuruluşları, yatırım ortaklıkları, sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri ile sigorta ve reasürans brokerleri, finansal kiralama şirketleri, sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde takas ve saklama hizmeti veren kuruluşlar, bankacılık faaliyetleriyle sınırlı olarak Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi.

Fon: Para veya değeri para ile temsil edilebilen taşınır veya taşınmaz, maddi veya gayri maddi her türlü mal, hak, alacak ile bunları temsil eden her türlü belge.

Gerçek Faydalanıcı: Yükümlü nezdinde işlem gerçekleştiren gerçek kişileri, adına işlem yapılan gerçek kişi, tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri nihai olarak kontrolünde bulunduran ya da bunlara ait hesap ya da işlem üzerinde nihai nüfuz sahibi olan gerçek kişiler.

Grup: Aynı tüzel kişilik altında faaliyet gösterecekler dahi, aynı sermayedar gruba bağlı, ana ortaklık Türkiye Halk Bankası A.Ş. altında; yurt içinde ve yurt dışında kurulu ortaklıklardan oluşan topluluk.

Kamusal Nüfuz Sahibi Kişiler (PEPs-Politically Exposed Persons): Yurt içinde veya yabancı bir ülkede seçimle veya atama yoluyla kendisine önemli bir kamusal görev tevdi edilen üst düzey gerçek kişiler ile uluslararası kuruluşların yönetim kurulu üyeleri, üst düzey yöneticileri ile eşdeğer görev yapan diğer kişiler.

Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanı: Konvansiyonel silahlara kıyasla kitlesel ölümlere, büyük mal kayıplarına ve tesiri uzun yıllar süren çevre ve sağlık sorunlarına neden olan nükleer, kimyasal ve biyolojik silahların transferi ve ihracının finansmanına yönelik faaliyetler.

Malvarlığı: Bir gerçek veya tüzel kişinin;

- Mülkiyetinde veya zilyetliğinde bulunan ya da doğrudan veya dolaylı olarak kontrolünde olan fon ve gelir ile bunlardan elde edilen veya bunların birbirine dönüştürülmesinden hâsıl olan menfaat ve değeri,
- Adına veya hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişinin mülkiyetinde ya da zilyetliğinde bulunan fon ve gelir ile bunlardan elde edilen veya bunların birbirine dönüştürülmesinden hâsıl olan menfaat ve değeri.

Malvarlığının Dondurulması: Malvarlığının ortadan kaldırılmasının, tüketilmesinin, dönüştürülmesinin, transferinin, devir ve temlik edilmesinin ve sair tasarrufi işlemlerin önlenmesi amacıyla, malvarlığı üzerindeki tasarruf yetkisinin kaldırılması veya kısıtlanması.

Müşteri Profili: Bankamız nezdinde işlem gerçekleştiren müşterinin; mesleği, ticari faaliyetleri, iş geçmişi, mali durumu, fon kaynakları, tercih ettiği bankacılık ürün ve hizmetleri gibi bilgilerden oluşan profil.

Risk: Sunduğumuz hizmetlerden, suç gelirlerinin aklanması veya terörün finansmanı amacıyla yararlanılması ya da bu konularda Kanun uyarınca çıkarılan yönetmelik ve tebliğlerle getirilen yükümlülüklere tam olarak uyulmaması gibi nedenlerle Bankamızın ya da Bankamız çalışanlarının maruz kalabilecekleri mali ya da itibar zararı ihtimali.

Suç Gelirlerinin Aklanması (SGA): Yasal olmayan faaliyetlerden kaynaklanan malvarlığı değerlerini, yurt dışına çıkarmak veya bunların gayrimeşru kaynağını gizlemek ya da meşru bir yolla elde edildiği konusunda kanaat uyandırmak amacıyla yapılan her türlü işlem.

Sürekli İş İlişkisi: Hesap açılması, kredi veya kredi kartı verilmesi, kiralık kasa, finansman, faktoring, finansal kiralama, hayat sigortası veya bireysel emeklilik gibi hizmetler nedeniyle kurulan, niteliği itibarıyla devamlılık unsuru taşıyan iş ilişkisi.

Terörün Finansmanı (TF): Tümüyle veya kısmen terör suçlarının işlenmesinde kullanılması amacıyla veya kullanılacağını bilerek ve isteyerek belli bir fiille ilişkilendirilmeden dahi bir teröriste veya terör örgütlerine fon sağlama veya toplama.

Uluslararası Yaptırımlar: Suç gelirlerinin aklanması, terörist faaliyetler ya da anti demokratik uygulamalar gibi nedenlerle ülke, kişi, kurum ya da gemiler ile ilgili olarak uluslararası otoritelerce (BM, ABD, AB, UK) yayınlanan finansal yaptırım karar ve düzenlemeler.

Uyum Görevlisi: 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan mevzuatla getirilen yükümlülüklere uyumu sağlamak amacıyla istihdam edilen ve gerekli yetkiyle donatılmış görevli.

Uyum Görevlisi Yardımcısı: Uyum görevlisinin görev ve yetkilerinin bir kısmının veya tamamının açık bir şekilde ve yazılı olarak devredilebildiği, uyum görevlisi için aranan şartları ve nitelikleri taşıyan, yönetim kurulu veya yetkisini devrettiği yönetim kurulu üye veya üyeleri tarafından, uyum görevlisine bağlı olacak şekilde münhasıran kurum personeli olarak atanan görevli.

Üst Düzey Yönetim: Bankamız Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcıları, İç Sistemler kapsamındaki birimlerin yöneticileri ile başka ünvanlarla istihdam edilseler dahi, danışmanlık birimleri dışındaki birimlerin, yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda görev yapan yöneticileri.

Yuvalanmış Hesap Aktiviteleri ('Nested Account' Activities): Muhabir bankacılık hizmeti sağlayan bir finansal kuruluşta, bir başka finansal kuruluş tarafından açtırılmış olan hesaplar aracılığı ile hesabı açtırmış olan kuruluşun üçüncü bir banka ya da diğer finansal kuruluşlara hizmet sağlaması veya işlemlerine aracılık etmesi.

C. KISALTMALAR

Bu politikada geçen;

AB: Avrupa Birliğini,

ABD: Amerika Birleşik Devletlerini,

Banka Uyum Politikası: T. Halk Bankası A.Ş. Suç Gelirlerinin Aklanması ve Terörün Finansmanının Önlenmesi Uyum Politikası Yönergesini,

BM: Birleşmiş Milletleri,

FATF: Mali Eylem Görev Gücünü (İngilizce karşılığı olan "*Financial Action Task Force*" teriminin kısaltması kullanılmaktadır),

Grup Uyum Politikası: T. Halk Bankası A.Ş. Suç Gelirlerinin Aklanması Ve Terörün Finansmanının Önlenmesi Grup Uyum Politikası Yönergesini,

MASAK: Mali Suçları Araştırma Kurulunu,

OFAC: ABD Hazine Bakanlığı Yabancı Varlıkların Kontrolü Ofisini (İngilizce karşılığı olan "*The Office of Foreign Assets Control*" teriminin kısaltması kullanılmaktadır),

OFSI: Finansal Yaptırımlar Uygulama Ofisini (İngilizce karşılığı olan "*Office of Financial Sanctions Implementation*" teriminin kısaltması kullanılmaktadır).

SGA/TF: Suç gelirlerinin aklanmasını ve terörün finansmanını (kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı, rüşvet/yolsuzluk, uluslararası yaptırımların ihlali gibi suçlar da bu kısaltmanın kapsamına girmektedir)

Tedbirler Yönetmeliği: Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğini,

UK: Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığını,

ifade eder.

D. AMAÇ VE KAPSAM

Banka Uyum Politikası ile;

- Bankamızın, suç gelirlerinin aklanması, terörün/kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı ile rüşvet ve yolsuzluğun önlenmesine ilişkin yasal yükümlülüklerle ve uluslararası yaptırım kurallarına uyumunu sağlayarak, ulusal ve uluslararası saygınlığının korunması,
- Müşterilerin, işlemlerin ve hizmetlerin risk temelli bir yaklaşımla değerlendirilerek, maruz kalılabilecek riskin azaltılmasına yönelik stratejilerin oluşturulması,
- Banka içi kontrol ve önlemlerin, işleyiş kurallarının ve sorumlulukların belirlenmesi ve Bankamız çalışanlarının bu konularda bilinçlendirilmesi

Amaçlanmaktadır.

Bu politikada belirtilen standartlar, Grup Uyum Politikası ile birlikte yürürlükteki mevzuatın oluşturduğu minimum gereklilikleri içermekte ve Bankamızı, çalışanlarımızı ve müşterilerimizi SGA/TF konusunda istismar edilmekten korumayı hedeflemektedir.

Banka Uyum Politikamız Bankamızın yurt içi ve ilgili ülkenin mevzuatının uygun olması durumunda yurt dışı tüm şubeleri, temsilcilikleri, büro ve diğer hizmet birimleri, Genel Müdürlük Birimleri ile acente, ticari vekil gibi diğer benzeri birimleri için bağlayıcıdır.

E. GÖREV VE SORUMLULUKLAR

5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında Bankamızın SGA/TF önlenmesi konusunda tabi olduğu yükümlülüklerin yerine getirilmesinin sağlanmasından nihai olarak, **Yönetim Kurulumuz sorumludur.**

Uyum programının etkin şekilde yürütülmesi, Bankada üç aşamalı savunma hattı dikkate alınarak gerçekleştirilmektedir. Birinci savunma hattında riski üstlenen ve karar alan birimler bulunmakta olup; Uyum Daire Başkanlığı tarafından oluşturulan politika ve prosedürlere uygun sistem oluşturma, süreç yönetimi ve uygulamasından sorumludur. İkinci savunma hattında, kendi görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde İç Sistemler Grup Başkanlığı yer almakta olup; Grup Başkanlığı bünyesinde Uyum Daire Başkanlığı risk bazlı yaklaşımla politika ve prosedürlerin oluşturulmasından, grubun SGA/TF açısından maruz kalabileceği risklerin yönetiminden, izleme ve kontrol faaliyetlerinin yürütülmesinden ve eğitim faaliyetlerinin koordine edilmesinden sorumludur. Üçüncü savunma hattında, birinci ve ikinci savunma hattının, risk yönetimi ve kontrol hedeflerine ulaşmış olup kontrol eden iç denetim faaliyeti bulunur.

Bu savunma hatlarında yer alan Banka çalışanlarının tamamı, işbu Politikanın ve ilgili diğer idari metinlerin etkin bir şekilde uygulanarak, Bankanın finansal suçlar ve yaptırımlar ile ilgili risklere maruz kalmaması konusunda üzerine düşen tüm görev ve sorumlulukları doğru ve dikkatli biçimde yerine getirmekle yükümlüdür.

F. HUKUKİ ÇERÇEVE

SGA/TF önlenmesi konusundaki Bankamız politikasının hukuki dayanağını, **5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun, 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun ve 7262 Sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun ile** bu kanunlara ilişkin olarak yayınlanan Yönetmelik ve Tebliğler oluşturur. Bankamız ayrıca, başta MASAK tarafından yayımlanan SGA/TF önlenmesi konusundaki ulusal düzenlemelerin yanı sıra, FATF vb. uluslararası düzenleyici kuruluşlarca getirilen tavsiye, ilke, standart ve düzenlemeleri de, ulusal düzenlemelere aykırı olmadıkları sürece göz önünde bulundurmaktadır.

G. UYUM PROGRAMI

Halkbank, ulusal mevzuata ve uluslararası standartlara uyum sağlamak ve bu kapsamda kontrol faaliyetlerini yerine getirebilmek için SGA/TF önlenmesine yönelik tedbirleri içeren Uyum Programı oluşturmuştur.

Uyum programı;

- Uyum Görevlisi ile Uyum Görevlisi Yardımcısı atanması ve Uyum Daire Başkanlığı oluşturulması,
- SGA/TF önlenmesine yönelik Banka politika ve prosedürlerinin oluşturulması, bu amaca yönelik olarak alt idari metinlerin düzenlenmesi,
- Banka ve grup politikaları hakkında farkındalığın oluşması amacıyla personele gerekli bilgilendirmelerin yapılması,
- SGA/TF önlenmesi kapsamında Bankanın maruz kalabileceği risklerin tanımlanması, derecelendirilmesi, izlenmesi, değerlendirilmesi ve azaltılmasına yönelik risk yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesi,
- Bankanın büyüklüğü, iş hacmi ve sunduğu hizmetlerin kapsamına bağlı olarak risk bazlı izleme ve kontrol faaliyetlerinin yürütülmesi,
- SGA/TF önlenmesi mevzuatı kapsamında Banka personeline eğitim verilmesi,
- Uyum Programı kapsamında oluşturulan SGA/TF önlenmesine ilişkin Banka politika ve prosedürlerinin uygulanmasına yönelik iç denetim faaliyetlerinin yürütülmesi,

Tedbirlerini içerir.

Bankamız uyum politika ve prosedürleri, mevzuat değişiklikleri kapsamında veya risk temelli bakış açısıyla en az yılda bir gözden geçirilerek Yönetim Kurulu onayına sunulur.

H. RISK YÖNETİMİ

Risk yönetiminin amacı, Bankanın maruz kalabileceği suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanı ile ilişkili risklerin tanımlanması, derecelendirilmesi, değerlendirilmesi ve risklerin azaltılması için gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamaktır.

Banka, gelişen koşullara göre ulusal mevzuat ve uluslararası kuruluşlarca getirilen tavsiye, ilke, standart ve rehberler dikkate alınarak risk yönetimi politikasını yeniden değerlendirir ve günceller. Bu kapsamda gerçekleştirilen faaliyetler düzenli aralıklarla Yönetim Kurulu ve Denetim Komitesine raporlanır.

Risk yönetimi, müşterinin tanınmasına ilişkin kurum içi önlem ve işleyiş kurallarını da kapsamakta olup; SGA/TF önlenmesi hususundaki ulusal ve uluslararası düzenlemelerde yer alan "**Müşterini Tanı**" ilkesine uyum sağlamak üzere müşteri kabul politikası oluşturulur.

Tedbirler Yönetmeliğinin üçüncü bölümünde belirtilen müşterinin tanınmasına ilişkin esaslar, SGA/TF Önlenmesi Uygulama Talimatında düzenlenir.

Risk Alanları: Risk bazlı yaklaşım çerçevesinde müşteri, ürün/hizmet, sektör ve ülke/bölge riski olmak üzere dört risk alanı belirlenmiştir.

Müşterinin ya da müşteri adına veya hesabına hareket edenlerin, suç gelirlerinin aklanması veya terörün finansmanı amacıyla hareket etmesi sebebiyle Bankamızın müşteri tarafından suistimal edilmesi **müşteri riskini** ifade eder.

Bankamızın müşterilerine sunduğu yüz yüze yapılmayan işlemler, nakit karakterde olup takibi zor olan işlemler, gelişen teknolojiler kullanılarak sunulacak yeni ürünler SGA/TF riski taşıması nedeniyle **ürün ve hizmet riski** içermektedir.

Sektör ve iş kollarından bazıları, nakit kullanımının yüksek oluşu, paranın kaynağının kolayca gizlenebilmesi ve takibinin zor olması, yapılan faaliyetlerin gerçek amacının kolayca gizlenebilmesi gibi nedenlerle yüksek SGA/TF riski içermekte olup, Bankamız açısından bu tip yüksek riskli iş kollarında faaliyet gösteren müşteriler **sektör riski** oluşturmaktadır.

FATF tavsiyelerini uygulamayan ya da eksik uygulayan ve bu nedenle FATF'in yüksek riskli ve yakın izleme listelerinde yer alan ülkeler ile BM, AB, OFAC, OFSI ve ulusal otoriteler tarafından kapsamlı yaptırım/ambargo vb. tedbirler uygulanan ülkeler ile gri alanlar olarak isimlendirilen uyuşturucu üretim-dağıtım yolları üzerinde bulunan, kaçakçılık, terör gibi suçların, yolsuzluk ve rüşvetin yaygın olduğu ülkeler ve bölgeler ile vergi cenneti/sınır ötesi merkezler (off-shore) ülke riski oluşturmaktadır.

Risk Derecelendirilmesi: Bankamız belirlenmiş risk alanları bazında faaliyet alanı kapsamındaki müşterileri, ürün/hizmetleri, sektörleri, ülke/bölgeleri risk algısı ile değerlendirerek;

- Yasaklı / Çalışılmayan
- Yüksek Risk
- Standart Risk

Şeklinde 3 ayrı kategoride derecelendirmektedir.

Yasaklı / çalışılmayan risk derecesinde yer alanlar müşteri olarak kabul edilmez, taraf olduğu işlemlere aracılık edilmez. Risk derecesi yasaklı / çalışılmayan olarak değişen mevcut müşterilerin işlemleri reddedilir ve müşteri ilişkisi sonlandırma süreci başlatılır. Bu derecedeki ürün/hizmetler Bankamız tarafından sunulmaz, yine bu risk derecesindeki ülke/bölgelerle bağlantılı iş ilişkisine girilmez.

Yüksek risk derecesinde yer alanlarda güçlendirilmiş tedbirler uygulanır.

Standart risk derecesinde yer alan müşteri ve işlemler için standart süreçler işletilir.

I. MÜŞTERİNİN TANINMASI

Kimlik Tespiti ve Teyidi: Bankamız, işlem yaptığı gerçek ve tüzel kişi müşterilerini sosyal, mali ve özlük bilgileri açısından tanımak durumundadır. Bu amaçla özellikle kimlik bilgilerine ilişkin olmak üzere her türlü belgeyi ve bu belgelerin doğruluğunu teyit etmek için gereken tüm önlemleri alır. Sürekli iş ilişkisi kurulan müşterilerden bir defa ilgili belgelerin alınmış olması yeterli sayılmaz. Müşteriler risk derecelerine bağlı olarak izlenir, işlemleri kontrol edilir, oluşacak değişiklikleri takip edilir.

- Müşteri hesapları, müşterinin gerçek adı-soyadına veya ünvanına açılmalıdır. Başka bir isim, anonim bir ad veya rumuz kullanılarak müşteri kabulü yapılamaz.
- Kimlik tespiti yapılamayan veya iş ilişkisinin amacı hakkında yeterli bilgi edinilemeyen durumlarda; müşteri kabulü yapılamaz ve talep edilen işlem gerçekleştirilemez.
- Sahiplik yapısı, nedeni anlaşılacak şekilde karmaşık olan ve gerçek faydalanıcısı tespit edilemeyenler müşteri olarak kabul edilmez.
- Müşteri ilişkilerinin karşılıklı bilgi alışverişi, güven ve açıklığa dayanması gerekliliği kapsamında, tanıtıcı bilgi formlarını doldurmaktan kaçınan veya yanıltıcı, teyit edilemez bilgiler veren kişi ve kuruluşlar müşteri olarak kabul edilmez.
- Müşterilerin ad soyad/ünvan bilgileri; küresel anlamda geçerli sayılan Kamusal Nüfuz Sahibi Kişi listelerinden sorgulanır. Eşleşme tespit edilmesi durumunda Kamusal Nüfuz Sahibi Kişilere yönelik gerekli tedbirler alınır.
- Müşteri tarafından açıkça yasal olarak yetkilendirildiği belgelendirilmedikçe ve hesap açma amacı ve gerekliliği açıklanmadıkça üçüncü kişilerin bir veya birden fazla kişi adına (velayet ve vesayet altındaki kişiler veya küçükler adına açılacak hesaplar hariç olmak üzere) hesap açma talepleri yerine getirilmez.
- Yapılan değerlendirmede iş ilişkisi veya müşteri ilişkisine girilecek kişi ve kuruluşların maddi varlıklarının yasal yollardan kazanılmamış olduğu konusunda bir şüphe, bilgi veya belge varsa; bunlarla bankacılık ilişkisine girilmez, teminat ve kefaletleri kabul edilmez.
- Daha önce elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin yeterliliği ve doğruluğu konusunda şüphe duyulması, gerekli kimlik tespit ve teyidinin yapılamadığı durumda müşteri ilişkisi sonlandırılır.

Gerçek Faydalanıcının Tanınması: Banka nezdinde işlem gerçekleştiren gerçek kişiler, adına işlem yapılan gerçek kişi, tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri nihai olarak kontrolünde bulunduran ya da bunlara ait hesap ya da işlem üzerinde nihai kontrol sahibi olan gerçek veya tüzel kişiler, gerçek faydalanıcı olarak tanımlanmaktadır. Buna göre; Banka bir başkası hesabına/adına hareket edilip edilmediğinin tespit edilmesi ve işlemin gerçek faydalanıcısının ortaya çıkarılması için gerekli tedbirleri alır.

Banka, tüzel kişilerle müşteri ilişkisi kurulmasında, gerçek faydalanıcının tespitine yönelik olarak tüzel kişiliğin, yüzde yirmi beş ve üzeri pay oranına sahip gerçek kişi ortaklarının kimliğini tespit eder.

Tüzel kişiliğin, yüzde yirmi beş ve üzeri pay oranına sahip gerçek kişi ortağının gerçek faydalanıcı olmadığından şüphelenilmesi veya bu oranda hisseye sahip gerçek kişi ortak bulunmaması durumunda, tüzel kişiliği nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişilerin ortaya çıkarılması için gerekli tedbirler alınır. Tespit edilen gerçek kişi ya da kişiler gerçek faydalanıcı kabul edilir; gerçek faydalanıcının tespit edilemediği durumlarda, ticaret sicilinde kayıtlı en üst düzey icra yetkisine sahip gerçek kişi ya da kişiler üst düzey yönetici sıfatıyla gerçek faydalanıcı kabul edilir.

Tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişilerin ortaya çıkarılması için gerekli tedbirler alınır. Gerçek faydalanıcının tespit edilememesi halinde bunlar nezdinde en üst düzeyde icra yetkisine sahip gerçek kişi ya da kişiler üst düzey yönetici sıfatıyla gerçek faydalanıcı kabul edilir.

Özel Dikkat Gerektiren İşlemler: Banka nezdinde gerçekleştirilen karmaşık ve olağandışı büyüklükteki işlemler ile görünürde makul hukuki ve ekonomik amacı bulunmayan işlemlere özel dikkat gösterir, talep edilen işlemin amacı hakkında yeterli bilgi edinmek, elde edilen bilgi, belge ve kayıtları muhafaza etmek için gerekli tedbirleri alır.

Müşteri Durumunun ve İşlemlerinin İzlenmesi: Sürekli iş ilişkisi kapsamında müşteriler tarafından gerçekleştirilen işlemlerin; müşterilerin mesleği, ticari faaliyetleri, iş geçmişi, mali durumu ve fon kaynaklarına dair bilgiler ile uyumlu olup olmadığı devamlı olarak izlenmeli ve müşteriler hakkındaki bilgi, belge ve kayıtlar periyodik aralıklarla güncellenmelidir. Müşteri kabulü esnasında beyan edilen iş ilişkisi kurulma amacına ve/veya müşteri profiline uygun olmayan işlemlerin gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi halinde müşteri ilişkisi yeniden değerlendirilir.

Açılan hesapların, fiilen adına hesap açılan kişi tarafından kullanılıp kullanılmadığı sürekli olarak izlenir.

Teknolojik Risklere Karşı Tedbir Alınması: Banka yeni ve gelişen teknolojilerin getirdiği imkânların aklama ve terörün finansmanı amacıyla kullanılması riskine karşı özel dikkat gösterir ve bunu önlemeye yönelik uygun tedbirleri alır. Yüz yüze olmayan işlemler yapılmasını mümkün kılan sistemleri kullanarak gerçekleştirilen işlemlere özel dikkat gösterilir, müşterinin mali profiline ve faaliyetlerine uygun olmayan veya faaliyetleriyle ilgisi bulunmayan işlemleri yakından izler, tutar ve işlem sayısı limiti belirlemek de dâhil uygun ve etkili tedbirleri alır.

Muhabirlik İlişkisi: Muhabir bankalarla ilişki tesisinde ve sürdürülmesinde güçlendirilmiş tedbirler uygulanır. Tabela bankalar ile tabela bankalarına hizmet veren diğer bankalarla bankacılık ilişkisine girilemez. Ayrıca, aktarmalı muhabir hesap ve yuvalanmış hesap hizmeti verilmez.

Elektronik Transferler: SGA/TF açısından riskli fonların yurt içi/dışı transferlerine imkân sağlayan elektronik transferlerde, risklerin asgari düzeyde indirilmesi için gerekli tedbirler alınır.

Gönderilen yurt içi ve yurt dışı elektronik transfer mesajlarında, **gönderenin** ve alıcının, asgari düzeyde zorunlu bilgilerine yer verilir.

Riskli ülke ve müşterilerle yapılan yurt dışı transfer işlemlerinde transferin mahiyeti konusunda işlemin niteliğinde tereddüte yer bırakmayacak bilgi ve belgeler ilgililerden temin edilir.

Basitleştirilmiş Tedbirler: Kimlik tespit yükümlülüğü konusunda basitleştirilmiş tedbirlere ilişkin olarak yayımlanan MASAK 5 no.lu Genel Tebliğinde belirtilen hususlarda basitleştirilmiş tedbirler uygulanabilir.

Güçlendirilmiş Tedbirler: Yüksek risk derecesinde yer alan müşteri ve işlemler için, riskin azaltılmasını teminen MASAK Tedbirler Yönetmeliği Sıkılaştırılmış Tedbirler maddesinde belirtilen tedbirlerin bir veya birden fazlası uygulanır.

J. İZLEME VE KONTROL

Bankanın SGA/TF risklerinden korunması, Banka faaliyetlerinin ilgili Kanuna ve Kanun uyarınca çıkarılan yönetmelik ve tebliğlerle, kurum politika ve prosedürlerine uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin sürekli olarak izlenmesi esastır. İzleme ve kontrol faaliyetleri, bankanın büyüklüğü ve işlem hacmi dikkate alınarak risk bazlı yaklaşım doğrultusunda gerçekleştirilir.

Uyum Daire Başkanlığı, bu amaca yönelik olarak izleme yapmak ve risk değerlendirmesinin güncel olduğunu takip etmekle sorumludur. Uyum Daire Başkanlığı, SGA/TF risklerinin ve şüpheli işlemlerin tespit edilebilmesi için merkezi bir izleme ve kontrol sistemi oluşturur. Oluşturulan bu sistem ile başta yüksek riskli müşteri ve işlemler olmak üzere Bankanın faaliyetlerinin, belirlenecek kriterler/ senaryolar doğrultusunda izlenmesi sağlanır.

İzleme ve kontrol faaliyetleri asgari düzeyde;

- Yüksek risk grubundaki müşteri ve işlemlerin izlenmesi ve kontrolü,
- Riskli ülkelerle gerçekleştirilen işlemlerin izlenmesi ve kontrolü,
- Karmaşık ve olağandışı işlemlerin izlenmesi ve kontrolü,
- Belirlenecek bir tutarın üzerindeki işlemlerin, müşteri profili ile uyumlu olup olmadığının örnekleme yöntemi ile kontrolü,

- Birlikte ele alındıklarında, kimlik tespiti yapılmasını gerektiren tutarı aşan bağlantılı işlemlerin izlenmesi ve kontrolü,
- Müşteriler hakkında elektronik ortamda yahut yazılı olarak muhafaza edilmesi gereken bilgi ve belgeler ile elektronik transfer mesajlarında yer verilmesi zorunlu bilgilerin kontrolü, eksikliklerin tamamlanması ve güncellenmesi,
- Müşteri tarafından yürütülen işlemin; müşterinin işine, risk profiline ve fon kaynaklarına dair bilgiler ile uyumlu olup olmadığının iş ilişkisi süresince devamlı olarak izlenmesi,
- Yüz yüze olmayan işlemler yapılmasını mümkün kılan sistemler kullanılarak gerçekleştirilen işlemlerin kontrolü,
- Yeni sunulan ürünler ve teknolojik gelişmeler nedeniyle suistimale açık hale gelebilecek hizmetlerin risk odaklı kontrolü,
- Müşteri ve işlemlerin yaptırım ve yasaklı listeler üzerinden kontrolü,

Faaliyetlerini kapsar.

Uyum Daire Başkanlığı, değerlendirme sürecinde Bankamızın tüm birimlerinden kendi görev alanı ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi talep edebilir. Bu kapsamda kendisinden bilgi ve belge istenen birimler de istenilen bilgi, belge ve erişim yetkisini vermek ve Uyum Daire Başkanlığına gerekli kolaylığı sağlamak zorundadır.

K. ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMİ

Bankamız nezdinde veya Bankamız aracılığıyla yapılan veya yapılmaya teşebbüs edilen işlemlere konu para ve para ile temsil edilebilen değerlerin; yasa dışı yollardan elde edildiğine veya yasa dışı amaçlarla kullanıldığına; yasal yollardan elde edilmiş olsa bile terörist organizasyonlar ve terörü finanse edenlerce veya terörist eylemler için kullanıldığına ya da herhangi bir şekilde terörle bağlantılı olduğuna dair herhangi bir bilgi, şüphe veya şüpheliyi gerektirecek bir hususun bulunması halinde; işlemi yapanlar hakkında MASAK'a **şüpheli işlem bildirimini** yapılır.

Yapılan şüpheli işlem bildirimini hakkında, yükümlülük denetimi ile görevlendirilen denetim elemanları ile yargılama sırasında mahkemeler dışında, işleme taraf olanlar dâhil hiç kimseye bilgi verilmez.

5549 Sayılı Kanun'un 10. maddesi gereği; şüpheli işlem bildirim yükümlülüğünü yerine getiren Banka tüzel kişiliği ve personeli, şüpheli işlem bildirimini yapmış olmaları nedeniyle hiçbir şekilde hukuki ve cezai bakımdan sorumlu tutulamaz.

L. İÇ DENETİM

İç denetimin amacı, Uyum Programının bütününe etkinliği ve yeterliği hususunda Yönetim Kuruluna güvence sağlamaktır. Banka, kurum politika ve prosedürlerinin, risk yönetimi, izleme ve kontrol faaliyetleri ile eğitim faaliyetlerinin yeterli ve verimli olup olmadığı; risk politikasının yeterliği ve etkinliği, işlemlerin Kanun ve Kanun uyarınca çıkarılan diğer düzenlemeler ile kurum politika ve prosedürlerine uygun olarak yürütülüp yürütülmediği hususlarının yıllık olarak ve risk temelli bir yaklaşımla incelenmesini ve denetlenmesini sağlar.

İç denetim faaliyetleri kapsamında;

- İç denetim neticesinde ortaya çıkarılan eksiklik, hata ve suistimler ile bunların yeniden ortaya çıkmasının önlenmesine yönelik görüş ve öneriler Yönetim Kuruluna raporlanır.
- Denetimin kapsamı belirlenirken, izleme ve kontrol çalışmalarında tespit edilen aksaklıklar ve risk içeren müşteriler, hizmetler ve işlemler denetim kapsamına dâhil edilir.
- Denetlenecek birimler ile işlemler belirlenirken, Bankada gerçekleştirilen işlemlerin tamamını temsil edebilecek nicelik ve nitelikte birim ve işlemin denetlenmesi sağlanır.

Bu kapsamdaki faaliyetler Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülür. İç denetime ilişkin bilgi ve istatistikler yıllık olarak MASAK'a bildirilir.

M. EĞİTİM

Bankanın, suç gelirlerinin aklanmasının ve terörün finansmanının önlenmesine ilişkin eğitim politikasının amacı, Kanun ve Kanun uyarınca çıkarılan diğer düzenlemelerle getirilen yükümlülüklerle uyumun sağlanması, personelin Banka politikası ve prosedürleri ile risk temelli yaklaşım konularında sorumluluk bilincinin artırılarak, bir kurum kültürü oluşturulması ve personelin bilgilerinin güncellenmesidir.

Suç gelirlerinin aklanmasının ve terörün finansmanının önlenmesine ilişkin eğitim faaliyetleri, Bankanın büyüklüğü, iş hacmi ve değişen koşullara uyumlu olacak şekilde yürütülür.

Bankamız eğitim politikası, eğitim faaliyetlerinin işleyişi, gerçekleştirilmesinden kimlerin sorumlu olacağı, eğitim faaliyetlerine katılacak personelin ve eğiticilerin belirlenmesi, yetiştirilmesi ve eğitim yöntemleri gibi hususları içermekte olup, Bankamız eğitim faaliyetleri Yönetim Kurulu tarafından onaylanan yıllık eğitim planı kapsamında yürütülür.

SGA/TF önlenmesine yönelik eğitim programları, Uyum Daire Başkanlığı tarafından Halk Akademi Daire Başkanlığı ile birlikte hazırlanır. Hazırlanan programların etkin bir şekilde yürütülmesi Uyum Daire Başkanı gözetiminde ve koordinasyonunda gerçekleştirilir.

Halk Akademi Daire Başkanlığı tarafından personelin işe başladığı tarihten itibaren en geç 6 ay içerisinde SGA/TF önlenmesi eğitimi verilmesine yönelik planlama yapılarak Uyum Daire Başkanlığı uzman eğiticileri tarafından eğitim verilmesi sağlanır. Eğitim faaliyetleri, kurum büyüklüğüne, iş hacimlerine ve değişen koşullara uyumlu olacak, mevzuat değişikliklerini içerecek şekilde ve/veya eğitim ölçme ve değerlendirme sonuçlarına göre belirli dönemlerde tekrarlanır. Eğitim faaliyetlerinin yürütülmesinde seminer ve paneller düzenlenmesinin yanı sıra uzaktan eğitim çalışmaları gibi eğitim yöntemlerinden de yararlanır. Eğitim faaliyetleri kayıt altına alınır.

Uyum Daire Başkanlığı ve Halk Akademi Daire Başkanlığı, konuya ilişkin yeterli sayıda eğitmen belirleyerek gerekli bilgi ve yetkinliğe kavuşmalarını sağlar. Eğitmen seçimi sırasında MASAK tarafından düzenlenecek eğitimlere katılanlara öncelik verilir.

Uyum Daire Başkanlığı personelinin ve eğitici kadronun alanlarında uzmanlaşmaları amacıyla bu konudaki yurt içi/yurt dışı eğitim ve seminerlere katılımı sağlanır.

Eğitime ilişkin bilgi ve istatistikler yıllık olarak MASAK'a bildirilir.

Banka tarafından hedef kitle içerisinde yer alan personele verilecek eğitimler asgari düzeyde;

- Suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanı kavramları,
- Suç gelirlerinin aklanmasının aşamaları, yöntemleri ve bu konuda örnek olay çalışmaları,
- Suç gelirlerinin aklanmasının ve terörün finansmanının önlenmesi ile ilgili mevzuat,
- Risk alanları,
- Kurum politikası ve prosedürleri,
- Aklama ve terörün finansmanı ile mücadele alanında uluslararası düzenlemeler,
- Müşterinin tanınmasına ilişkin esaslar,
- Şüpheli işlem bildirimine ilişkin esaslar,
- Muhafaza ve ibraz yükümlülüğü,
- Bilgi ve belge verme yükümlülüğü,
- Yükümlülüklerle uyulmaması halinde uygulanacak müeyyideler,

Konularını içerir.

N. DEVAMLI BİLGİ VERME

Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkındaki Kanun'un 6. maddesi kapsamında Bankamız taraf olduğu veya aracılık ettiği işlemlerden, belirlenecek tutarı aşanları MASAK'a bildirmekle yükümlüdür.

Devamlı bilgi verme kapsamındaki işlem türleri, bilgilerin ne şekilde ve hangi sürelerde verileceği, uygulamaya ilişkin diğer usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir. Bakanlık tarafından, bildirimlerin elektronik ortamda gönderilmesine yönelik rehberler çıkarılabilir ve bildirimler bu rehberlere uygun şekilde yapılır.

İlgili Genel Müdürlük Birimleri MASAK tarafından talep edilen raporlamaların hızlı ve doğru yapılabilmesi için gerekli mekanizmaları kurmak ve işletmekle sorumludurlar.

O. BİLGİ VE BELGE VERME

MASAK veya denetim elemanları tarafından istenilecek her türlü bilgi, belge ve bunlara ilişkin mikrofilm, manyetik teyp, disket, CD ve benzeri ortamlar da dâhil olmak üzere her türlü ortamdaki kayıtların, bu kayıtlara erişimi sağlamak veya okunabilir hale getirmek için gerekli tüm bilgi ve şifrelerin tam ve doğru olarak istenilen usul, şekil ve sürede gecikmeksizin verilmesi ve gerekli kolaylıkların sağlanması gerekmektedir.

Savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, özel kanunlarda yazılı hükümler ileri sürülerek bilgi ve belge vermekten kaçınılamaz.

P. MUHAFAZA VE İBRAZ YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesine dair mevzuat kapsamına giren her türlü ortamdaki;

- Belgelerin düzenleme tarihinden,
- Defterler ve kayıtların son kayıt tarihinden,
- Kimlik tespitine ilişkin belgelerin son işlem tarihinden,

İtibaren on yıl süre ile muhafaza edilmesi ve yetkili merciler tarafından istenilmesi halinde ilgililere ibraz edilmesi gerekmektedir.

Uyum Görevlisine yapılan dâhili bildirimlere yönelik belge ve kayıtlar, yapılan şüpheli işlem bildirimleri ve bildirim ekleri, Uyum Görevlisince bildirimde bulunmama kararı verilen şüpheli işlemlere ilişkin yazılı gerekçeler de muhafaza ve ibraz yükümlülüğü kapsamındadır.

R. FİNANSAL YAPTIRIMLAR:

Türkiye Halk Bankası A.Ş. (yurt dışı şube ve temsilcilikleri dâhil olmak üzere), yasalarına tabi olunan ülkenin yasal düzenlemelerine aykırılık teşkil etmediği ölçüde; BM, ABD, AB ve UK tarafından uygulanan yaptırım/ambargo tedbirlerine (uluslararası finansal yaptırımlar) uyumlu bir şekilde hareket etmektedir.

Bu kapsamda aşağıda sıralanan otoritelerce yayımlanan ve çalışılması veya işlemlerine aracılık edilmesi tamamen yasaklanmış olan kişi, kurum ve kuruluşlarla, bunların sahipliği veya kontrolünde bulunan ya da bunlar adına hareket eden kişi ve kuruluşlar müşteri olarak kabul edilmez. Mevcut müşterilerin bu kapsama girmesi durumunda, ulusal yasal düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla müşteri ilişkisi derhal sonlandırılır.

- BMGK Konsolide Edilmiş Yaptırım Listesi
- AB Konsolide Finansal Yaptırımlar Listesi
- ABD – OFAC SDN Listesi
- UK – OFSI Konsolide Listesi

S. UYUM SÜRECİ VE SORUMLULUKLAR

Türkiye Halk Bankası A.Ş. ve tüm yurt içi ve yurt dışı şubeleri;

- SGA/TF önlenmesine ilişkin ulusal ve uluslararası düzenlemelerin gerekliliklerini içeren politika ve prosedürlerini, Grup Uyum Politikasını gözeterek oluşturur.
- Tüm iş ve işlemlerini mevzuata uygun olarak gerçekleştirir.
- Kurum içi politika ve prosedürlerini, uluslararası yükümlülükler, tabi olunan yasal mevzuat, Grup Uyum Politikası ve Banka Uyum Politikası hükümlerine uygun olarak yürütür.

Türkiye Halk Bankası A.Ş. Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen “Etik İlkeler” ve “Yolsuzlukla Mücadele Politikası” ile uyumlu prosedürler ve çalışanların aykırı durumları bildirmesine ilişkin uygun kanallar oluşturur. Ayrıca bildirim yapan çalışanların korunması ve bildirimlerinin (whistleblowing) gizliliğine ilişkin tedbirlerin alınması sağlanır.

Grup Uyum Politikası ve Banka Uyum Politikası kapsamında yer alan hususlara ilişkin raporlamalar, Türkiye Halk Bankası A.Ş. Uyum Daire Başkanlığı tarafından üç ayda bir Türkiye Halk Bankası A.Ş. Denetim Komitesine ve en az yılda bir olmak üzere, Türkiye Halk Bankası A.Ş. Yönetim Kuruluna yapılır.

T. YÜRÜRLÜK

(1) Uyum Politikası Yönergesi, Yönetim Kurulunun 19.09.2023 tarih ve 34/38 sayılı Kararı ile kabul edilmiş olup, Yönetim Kurulu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

(2) Uyum Politikası Yönergesi hükümleri, Yönetim Kurulu adına Uyum Daire Başkanlığı tarafından yürütülür.

(3) Bu Uyum Politikası Yönergesinin kabulü ile Uyum Politikasından sorumlu Yönetim Kurulu Üyelerinin Olur'ları ile kabul edilen 27.04.2021 tarih ve 13/20 sayılı Uyum Politikası yürürlükten kaldırılmıştır.